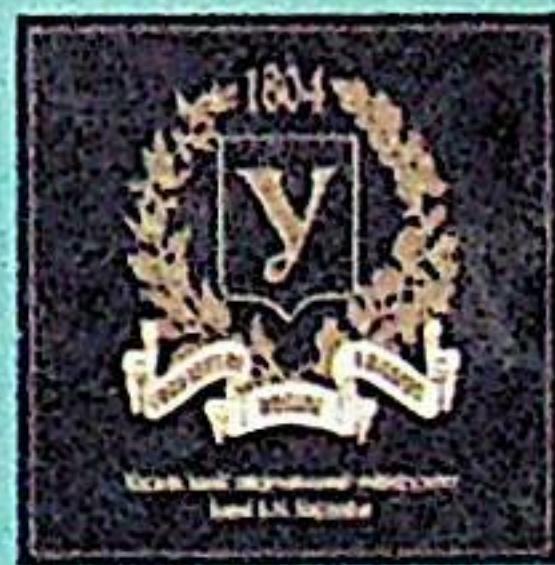


1571614

Харківський  
національний  
університет  
імені В. Н. Каразіна



В. І. Танцюра, С. М. Куліш, О. О. Пересада

# ІСТОРІЯ УКРАЇНИ

Навчальний посібник

Навчальний посібник допомагає організувати самостійне опрацювання обов'язкового курсу «Історія України», розробленого згідно з кредитно-модульною системою навчання. Видання знайомить із історією й особливостями протікання найважливіших соціально-політичних процесів в Україні від найдавніших часів до сучасності.

Посібник розрахований на студентів денної, заочної та дистанційної форми навчання у вищих навчальних закладах, а також може бути корисним усім тим, хто цікавиться історією України.

## ЗМІСТ

Передмова .....	5
I. Лекційна частина курсу .....	7
Розділ 1. Стародавня та середньовічна історія України (до другої половини XVII ст.) .....	8
Тема 1. Вступ. Найдавніші цивілізації і стародавні держави на українських землях (VII ст. до н. е. – 80-ті роки IX ст. н. е.) .....	8
Лекція 1. Предмет і завдання курсу «Історія України». Найдавніше населення України.....	8
Тема 2. Київська Русь – середньовічна українська держава.....	48
Лекція 2. Утворення Київської Русі .....	48
Лекція 3. Особливості формування політичної історії Київської Русі .....	64
Тема 3. Наслідки роздроблення Київської Русі.....	75
Лекція 4. Причини роздроблення Київської Русі.....	75
Тема 4. Українські землі під владою іноземних держав (друга половина XVI – перша половина XVII ст.).....	88
Лекція 5. Українські землі у складі Великого князівства Литовського та Речі Посполитої .....	88
Розділ 2. Нова історія України (1648–1917 рр.).....	117
Тема 5. Українська національна революція XVII ст. і становлення української державності (1648–1676 рр.) .....	117
Лекція 6. Особливості національної революції .....	117
Лекція 7. Політична криза в Україні після смерті Б. Хмельницького .....	147
Тема 6. Українська державність наприкінці XVII–XVIII ст. ....	158
Лекція 8. Обмеження та ліквідація української автономії (кінець XVII–XVIII ст.) .....	158
Тема 7. Українське національне Відродження XIX ст. ....	181
Лекція 9. Україна в першій половині XIX ст. ....	181
Лекція 10. Розширення Українського національного Відродження в другій половині XIX ст.....	199
Тема 8. Соціально-політичний розвиток України на початку ХХ ст.....	217

<i>Лекція 11. Особливості розвитку України на початку ХХ ст.</i>	217
<i>Розділ 3. Новітня історія України (березень 1917 р. – 2020 р.)</i>	258
Тема 9. Національно-демократична революція в Україні. Боротьба за державність (1917–1920 рр.)	258
<i>Лекція 12. Доба української Центральної Ради.</i> Відродження державності (березень 1917 – квітень 1918 рр.)	259
<i>Лекція 13. Українська держава гетьмана П. Скоропадського</i> і відродження УНР Директорією	283
Тема 10. Українські землі в 20–30-ті рр. ХХ ст.	310
<i>Лекція 14. Політичні режими на українських землях</i> у 20–30-ті роки ХХ ст.	310
Тема 11. Україна і Друга світова війна (1939–1945 рр.)	361
<i>Лекція 15. Політичне становище України напередодні</i> та в роки Другої світової війни	361
Тема 12. Криза тоталітарної системи. Ідейна та громадська боротьба за державну незалежність	385
<i>Лекція 16. Україна в повоєнний період.</i> Криза тоталітарної системи. Боротьба за державну незалежність	385
Тема 13. Україна в умовах незалежності	417
<i>Лекція 17. Політична й економічна ситуація</i> в Україні в умовах незалежності	417
 <b>II. Навчально-методична частина курсу</b>	441
<i>Розділ 1. Цілі та завдання курсу</i>	442
<i>Розділ 2. Тематичний план. Розподіл аудиторних годин</i>	444
<i>Розділ 3. Програма курсу «Історія України»</i>	446
<i>Розділ 4. Зміст лекційної частини курсу</i>	460
<i>Розділ 5. Плани семінарських занять з історії України</i>	465
<i>Розділ 6. Організація самостійної роботи</i>	486
<i>Розділ 7. Питання до іспиту з історії України</i>	497
<i>Розділ 8. Хронологічна таблиця</i>	501
<i>Розділ 9. Короткий термінологічний словник</i>	512
<i>Розділ 10. Література</i>	527